DAILY
اراده
داطفان نشراتي مرکزطي خپلواکه ورځپانه

سال پنجم شماره ۲۱۹
شماره مسلسل ۸۴۵
دوشنبه ۲۱ سنبله ۱۳۸۴ هـ ش
۸ شعبان المعظم ۱۴۲۶ هـ ق
12 September, 2005

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF ACKU

په جامع جومات کې چاودنه

د خوست ولایت دمرکز دمدیخیلو په جامع جومات کې دجمعې په ورځ له لمانځه څخه دوه ساعته وړاندې چاودنه وشوه چې کوم ځاني زیان یې نه دی رامنځ ته کړی

د خوست ولایت دملي امنیت مرستیال نقیب الله عصمتي پرون پڑواک خبري آژانس ته ویلي چې نامعلومو کسانو دوږې په ۱۸مه ددغه کلي په جومات کې چاودبدونکي مواد ځای پر ځای کړی وو

چې دلمانځه له وخت څخه وړاندې وچاودېدل ده زیاته کړه چې که چاودنه دجمعې دلمانځه پر مهال شوې وای نو ډیره مرګ ژوبله به یې رامنځ ته کړې وای

مردم از راه یافتن مجرمان جنگی در پارلمان نگران اند

شماری از باشنده گان ولایات در مورد راه یافتن جنگسالاران، مجرمان جنگی و قوماندانان محلی به پارلمان نگران اند این نتیجه سروی سازمان گروه تحقیق ودفاع از حقوق بشراست که اخیراً طی یک کنفرانس خبری درشهر کابل اعلان گردید . حوریه مصدق معاون پروژه ومسؤول بخش ارتباطات گروه تحقیق ودفاع از حقوق بشر گفت که درمورد گروپ های تحقیقاتی آنها سرویهای را در ولایات بامیان پکتیا ،جوزجان، کابل، کندهار وهرات به انجام رسانده است.مصدق گفت : ((هدف از سروی این بود تا مشکلاتی که مردم در جریان انتخابات ریاست جمهوری به آن مواجه بودند واضح گردد .))

قرار معلومات دفتر گروه تحقیق ودفاع از حقوق بشر این تحقیق از ماه قوس الی دلو سال ۱۳۸۳ صورت گرفته ودرآن از ۵۲۰ مرد وزن نظرخواسته شده است . گرچه رای در انتخابات سری و آزاد است ودر هنگام رای دهی هیچ فشاری موجودنخواهد بود؛ اما به اساس این تحقیقات باشنده گان ولایات مذکور نگران اندکه اشخاص صاحب پول وقدرت مردم را وادارخواهند ساخت تا به آنها رای بدهند . در تحقیقات گروپی از مردان و زنان ولایت هرات ابراز داشته اند : ((جنگ قدرت دوباره مشتعل خواهد شد مردم به زور تفنگ وپول به پارلمان خواهند رفت .)) گروه تحقیق ودفاع از حقوق بشر طی اعلامیه مطبوعاتی از حکومت افغانستان سازمان ملل متحد ، ناظرین بین المللی ونهاد های جامعه مدنی افغانستان تقاضانموده اند تا از حضور افراد مسلح در مراکز رای دهی جلوگیری به عمل آورند وزمینه انتخابات عادلانه وشفاف را فراهم سازند .

این گروه یک سازمان مدافع حقوق بشر و متشکل از ۱۵ سازمان ملی وبین المللی میباشد .

تصاویر کاندیدان رادربامیان پاره میکنند

ص۳

سرمقاله

ازکاربرد کلمات تفرقه افگن جلوگیری شود

کمتر یک هفته به برگزاری انتخابات پارلمانی باقی مانده است. دیوارها وکوچه ها ، خیابانها وشهرها ها پر از عکس ها وتصاویر کاندیدان است.

با وجود امکانات وسیعی که برای کمپاین کاندیدان فراهم است. و ویژگی های معین درین کار زار تبلیغات جلب توجه میکند که میتواند برسرنوشت انتخابات اثرات ژرفی وارد آورد.

برخی از کاندیدان به دلیل دسترسی به امکانات وبضاعت مالی. تبلیغات گسترده یی را به راه انداخته اند. درحالیکه شمار دیگر که بیشتر کاندیدان مستقل را دربر میگیرد، جز نشر شماری از تصاویر پاره شده دردیوارها کار بیشتر انجام داده نمیتوانند ونداده اند .

همچنان شمار دیگر از کاندیدان ازطریق رسانه ها به اشکال گوناگون ازسوی منابع خاص نشراتی مورد اشاعه قرار میگیرند. درحالیکه برخی دیگر ازین امتیازات بی بهره اند.

برخی از منابع وادارات نیز درجهت اشتهار و برجسته ساختن شماری از کاندیدان صرف مساعی میکنند.

ازین گذشته یکی ازموارد قابل توجه آنست که برخی از شخصیتهای سیاسی واجتماعی ، زمانیکه میخواهند درمورد کاندیدان وانتخابات ابراز نظر کنند، کلمات مقید واصطلاحات خاص ومعینی را به کار میبرند.

کلمات ، مسلمان، مجاهد، افغان ومانند آنرا مشخص میسازند وتأکید میکنند که مردم باید به چنین اشخاص رأی بدهند. ص۴

زنان در فاریاب بیشترین موارد خشونت را تحمل می کنند

در سال جاری ۵۵ موردخشونت علیه زنان به شمول ده قتل و سه نکاح اجباری دختران زیر سنین پنج تا ده ساله در ولایت فاریاب صورت گرفته است که کمیسیون مستقل حقوق بشر آنرا محکوم می نماید.

این مطلب را زیدالله پیوند مسؤول دفتر ساحوی کمیسیون حقوق بشر در ولایت فاریاب طی گردهمایی که با شرکت قضات،څارنوالان و نماینده یوناما در شهر میمنه دایر شده بود اظهار داشت.

خشونت علیه زنان انواع مختلف دارد زنان و دختران لت و کوب میشوند دختران خوردسال جبراً به مردان کلان سن به نکاح داده می شوند اعضای بدن شان ناقص میگردد با تیل به آتش کشیده می شوند و بعد از فشار های فزیکی بدنی و روانی حتی به قتل میرسند .

مسؤول دفتر ساحوی کمیسیون حقوق بشر در ولایت فاریاب به آژانس خبری پژواک گفته است : ((این ده زن توسط شوهران شان به قتل رسیده و قاتلین زندانی میباشند.))

پیوند علاوه کرد که راجله پنج ساله ، سبزه هفت ساله ومریم ده ساله از جمله دختران معصومی اند که به مردان بین سنین ۳۰ تا ۴۵ ساله جبراً به نکاح داده شده اند؛ که همه این موارد نقض صریح حقوق بشر است.ص۴

دوه کاندیدان په بغلان کې په دولتي دندو کومارل شوي

د بغلان ولایتي شورا ته دوه کاندیدان دولسمشر دخانګړي فرمان پر اساس ددې ولایت دښارګوال او دښځو چارو درییس په توګه ټاکل شوي دي

په داسې حال کې چې د افغانستان د ټولټاکنو په قانون کې ویل شوي هغه کاندیدان چې دولتي دندې لري باید استعفی ورکړي

دوږې په ۱۳مه ولسمشر حامد کرزي دیو ځانګړي فرمان پراساس دبغلان په نوي والي سربېره دې ولایت ته یو شمېر نوي رییسان هم ټاکل شوي وو چې دهغوی له ډلې څخه دوه دولایتي شورا کاندیدان دی چې له سیاسي ګوند (پیوند میهنی) سره هم اړیکې لري

دولسمشر حامد کرزي دفرمان پر اساس معصومه یقین د ښځو چارو درییسې په توګه او عبدالباري د پلخمري دښارګوال په توګه ټاکل شوی دی

په بغلان کې دټولټاکنو دګډ دفتر مسوول صوفیه ګومینز Sophia Gomens په یوه مرکه کې ددولت دا ګام د ټاکنو دقانون خلاف وبالله او زیاته یې کړه چې نومورې کاندیدان باید ممدستي له دولتي دندې اویا له کاندیدۍ څخه لاس واخلي.

ده دا هم وویل چې د پر ژر په د شکایتونو مرکزي کمیسیون ته په دې هکله خبر ورکړي ۴مخ

دتنقیص شویو افسرانو لاریون روان دی

دزرو په شاوخوا کې دملي دفاع وزارت تنقیص شویو او بې وسلې DDR شویو افسرانو پرون دخپلو برخلیکونو دمعلومولو لپاره بیا مظاهره وکړه

دغو افسرانو دکابل ښار دعید ګاه له جومات څخه دسهار په اته نیمو بجو دشعارونو په ورکولو مظاهره پیل او دپښتونستان څلور لاري ارګ ته مخامخ یې ورسوله

دغه مظاهره چې پولیسو یې امنیت نیولی و تر غرمې سوله ییزه وه

دمظاهره کوونکو له ډلې څخه نصیراحمد چې په لوړ غږ یې خبرې کولې وویل ((موږ کلونه کلونه خدمت کړی دولت دي زموږ حق راکړي

نوموړي دا هم وویل چې له یو نیم کال راهیسې تنقیص شوي او تراوسه یې برخلیک نه دی معلوم نوموړي زیاته کړه ((له موږ څخه ماشومان ډوډۍ غواړي که همدا حال وي مجبور یو غلا وکړو)) ۴مخ

دستګیری ۶۰ طالب مشکوک

مقامات ولایت هلمند ادعای قتل تعداد زیادی از تخریبکاران و دستګیری ۶۰ تن مشکوک را در ولسوالی ګرشک این ولایت طی عملیاتی که توسط نیروهای واکنش سریع آغاز شده بود. مینمایند. حاجی محمدولی رییس اداری ولایت هلمند به آژانس خبری پژواک گفته است که برای تامین امنیت در ولایت هلمند هنګام انتخابات یک قطعه واکنش سریع ایجاد ګردیده است این قطعه ۳۵۰ سرباز و ۳۵ وسیله نقلیه دارد که کاملاً مجهز به اسلحه میباشند.

وی گفت که این نیروها روز گذشته عملیات تصفیوی را در ولسوالی ګرشک آغاز نمودند که اکنون نیز ادامه دارد.

به گفته وی این نیروها بعد از ګرشک عملیات تصفیوی را در ولسوالی سنګین آغاز خواهند کرد.

پاکستان شایعه مسدود شدن دروازه تورخم را رد نمود

دولت پاکستان شایعاتی مبنی برمسدود شدن دروازه تورخم درهنګام انتخابات بروی مسافرین را ردکرد.

ګل سم خان یک تن از مسوولین دولت پاکستان در تورخم به آژانس خبری پژواک گفته است که آنها نیز همچو شایعاتی را شنیده اند اما به سطح دولتی چنین تصمیمی اتخاذ نشده است.

وی افزود: ((اینجا هر تصمیمی بعد از مشوره مقامات افغان و پاکستانی اتخاذ میګردد.)) ګل سم خان ګفت که دولت افغانستان نیز تا کنون همچو درخواست را نکرده است. ص۴

د پاکستان د عوامي نیشنل ګوند مشر: طالبان د پاکستان لخوا رامنځته شوي وو

د پاکستان د عوامي نیشنل ګوند مشر اسفندیار ولي وویلي دي چې طالبان د پاکستان لخوا رامنځته شوي خلک وو

اسفندیار ولي پژواک خبري اژانس ته ویلي چې له پښتنو سره د طالبانو هېڅ اړیکه نشته بلکې دوی د پښتنو دښمنانو لپاره د پاکستان د چارواکو لخوا پر افغانانو تپل شوي وو ده زیاته کړي :((د افغانستان د بربادۍ لپاره د دنیا له هر کنج څخه طالبان افغانستان ته راوستل شول او د افغانستان دښمنانو پر دوی دا وطن توپې توپې کړ)) ۴مخ

پیوسته به گذشته

پیشینه پارلمان در افغانستان

اسما حبیب

تفاوت میان لویه جرگه و پارلمان

به باور برخی از افغانها، لویه جرگه ها در افغانستان در زمان های مختلف بیشتر به عنوان یک نهاد موسس کارآیی داشته است تا یک پارلمان.

نصرالله ستانکزی در مورد برخی از تفاوتها میان نقش لویه جرگه ها و پارلمان ها در افغانستان می گوید: "لویه جرگه وقتی در قانون اساسی پیش بینی می شود در واقع اشاره به مجلس موسسان است. وجود این مجلس زمانی مطرح می شود که یک کشور فاقد دولت و قانون باشد، این مجلس موسسان مربوط به دولت و عناصر مربوط به دولت را در چارچوب قانون تقسیم بندی می کند، با وجود اینکه لویه جرگه های افغانستان ویژگیهای تعاملی دارد اما به مجلس موسسان که در اروپا در طول سالیان تمرین شده بود، شباهت دارد."

اولین پارلمان در افغانستان

نخستین بار فکر ایجاد پارلمان که بیشتر از تحولات منطقه و جهان الهام گرفته بود، در زمان شاه امان الله خان در افغانستان طرح شد و پس از آن اولین پارلمان به شیوه معاصر و مروج در جامعه بین المللی در دوره سلطنت محمد نادر شاه در سال ۱۳۱۱ شمسی اساس گذاری شد.

در دوره سلطنت محمد نادرشاه در سال ۱۳۰۸ شمسی، مجلس عیان که ۳۸ نفر عضو داشت آغاز به کار کرد و درست سه سال پس از آن، با ایجاد مجلس دوم زیر نام "شورای ملی" عملا افغانستان دارای پارلمانی شد که دارای دو مجلس بود.

پارلمانهای افغانستان در ابتدا بیشتر انتصابی بود تا انتخابی. زمانی که ظاهر شاه به قدرت رسید پارلمان افغانستان تا دور یازدهم پارلمان های انتصابی بودند.

پارلمان 'دموکراتیک' و 'غیردموکراتیک'

در حال حاضر اکثر کشورهای جهان پارلمانهایی به شکل دو مجلسی و یا یک مجلسی دارند اما تفاوت در نوع این پارلمان ها، نشان دهنده تاثیر و کارآیی آنهاست.

به گفته آقای ستانکزی، کشورهایی که دارای پارلمانهای دموکراتیک هستند، موثریت بیشتر دارند.

او می گوید: "پارلمانها از لحاظ ماهیت دو نوع هستند؛ پارلمانهای دموکراتیک و غیر دموکراتیک. پارلمانهای دموکراتیک به اساس اراده مردم به طور طبیعی به میان می آیند و این پارلمانها باید انتخابات شفاف داشته باشند. حضور احزاب چشمگیر باشد و حضور اقلیت ها و جامعه مدنی مشاهده شود. اما پارلمانهای که از سوی حکومت ها، دولت ها و حلقات معین سیاسی از بیرون تنظیم می شود، غیر دموکراتیک است و فقط یک عنصر سیاسی محسوب می شود."

کارشناسان معتقدند که وجود پارلمانهای سمبولیک (نمادین) و غیر دموکراتیک در جهان سبب شده است تنها ۵۰ در صد مردم از دموکراسی بهره مند شوند.

در حالیکه کشورهای مختلف جهان انواع پارلمان ها را تجربه می کنند بطور کلی برداشت های جهانی در مورد پارلمان و نقش آن در روند دموکراسی چگونه است؟

آقای ستانکزی در این مورد می گوید: "پارلمانهای دموکراتیک و غیر دموکراتیک محصول تجربه پارلمانهای جهان است. تجارب خوب پارلمان را می توان در اروپا بیشتر مشاهده کرد، برخی از کشورهای آسیایی مانند هند، اندونیزیا، فلیپین و تایلند مثالهای خوب پارلمان ها در منطقه را دارند. در این کشورها کمتر واقع می شود که عدم حضور مردم، احزاب و نامردهای مستقل در انتخابات باعث نگرانی دولت شود. به طور مثال در یکی از انتخابات پارلمانی در هندوستان فقط ۱۵ درصد از مردم کشمیر که واجد شرایط بودند در انتخابات شرکت کردند اما کمیسیون تنظیم انتخابات در هندوستان نتایج انتخابات را مشروع ارزیابی کرد."

پارلمان؛ تامین کننده دموکراسی

اما افغانستان تاکنون چگونه پارلمان را تجربه کرده است؟

عارف ببرکزی در این مورد می گوید: "پارلمانی که از زمان نادر خان آغاز شده بود تا دور یازدهم یکسان ادامه داشت، حکومت مشورتهای خود را از پارلمان می گرفت، مساله بودجه از طریق پارلمان حل می شد، پیش نویس قوانین تصویب می شد... اما در دور دوازدهم فعالیت پارلمان در افغانستان، برای اولین بار در سال ۱۳۴۳، با به وجود آمدن تفکیک قوای سه گانه، یک شورا (مجلس) مقتدر و با صلاحیت ایجاد شد. اکثریت نمایندگان، از مردم اعتدال پسند بودند و این شورا استقلال کامل و طبیعی خود را داشت، استقلال رای و اظهار بیان داشت، نمایندگان این شورا نظریات خود را آزادانه اظهار می کردند و قوانینی که به نفع ملت بود تصویب می شد و قوانین که با منافع ملی سازگار نبود رد می شد. این شورا صلاحیت داشت که همیشه از حکومت سوال کند و در مقابل حکومت در برابر شورا مسئولیت داشت و جوابگو بود."

با این وجود، نقد و نظرها در مورد چگونگی پارلمان افغانستان ناهمگون است اما در یک نگاه عمومی که بسیاری بر آن اتفاق نظر دارند، پارلمان به عنوان یکی از اصول مهم برای تحکیم و نهادینه کردن دموکراسی و تامین آزادی های فردی، امری ضروری پنداشته می شود.

ختم

مونږ لا تر اوسه ظالم او مظلوم نه پیژنو

ټاپلد

مونږ افغانان د نړۍ په ټولو هیوادونو کې د پرتو او میشتو خلکو په پرتله وروستی پاتې شوي یو او تل مو د هیواد په ټولو روانو حالاتو باندې ژور نظر نه دی کړی د خپل ځان او اولادونو د حال او راتلونکي برخلیک د ښه والي او سوکالۍ فکر مو نه دی کړی. تل د کورنیو او بهرنیو هدف لرونکو اشخاصو په غوږو ژمنو او وعدو تیر وتلي یو. نه پوهیږو چې مونږ داسې حرکتونه په داسې شرایطو کې چې نړۍ د ترقۍ او پرمختیا په لوری روانه ده په آګاهانه ډول کوو او که په غیر آګاهانه ډول.

مونږ ته مظلوم او ظالم څه فرق نه لري مونږ ته هیواد ورانوونکي او وژونکي یو ډول شوی دی کله چې مظلوم وګورو په حال یې خفه یو او په هغه مظلوم باندې نیوکې کوو او د ظالم غندنه کوو او کله چې د دار رسۍ ته د ظالم د پورته کیدو غوښتنې د هیواد پالو له خوا وړاندې کیږي بیا په داسې شرایطو کې د ظالم په خوا کې دریږو.

مونږ چې تر اوسه پورې وروسته پاتې یو یوازینۍ علت یې دا دی چې مونږ هیڅ وخت د ظالم او مظلوم تر منځ فرق نشو کولای کله د ظالم په خوا کې ولاړ یو او کله بیا د مظلوم په خوا کې ودریږو خو دا وروستی کار هغه وخت کوو چې مونږ په خپله ضربه وخورو تر هغه پورې چې چا راته زیان رسولی نه وی په مخالفت کې یې نه دریږو که څه هم په نورو د ظلم لړۍ روانه وي.

که چیرې د خپل هیواد تیرو جګړو ییزو کلونو ته وګورو څرګندیږي چې په ټولنیز او پوځي لحاظ زیات قوت تر لاسه کړی دی علت یې دادی چې غریب او بیچاره یې په ځای پسې کړی دی هغه چې اوس هم د ژوندانه له ناخوالو سره لاس او ګریوان دی او نشي کولای چې اوس د اقتصادي ستونزو له شته والي سره خپل ژوند د خپل وطن په غیږې کې تیر کړی.

زمونږ هیوادوالو د خپلو کړو او خپل حرکت نتیجه ولیده او خپل خواږه ملګري یې ولیدل چې په نیمایي لاره کې تري پاتې شول اوس زمونږ هیوادوال په ټولنه کې موجوده نیمګړتیاوی او طبقاتي توپیرونه چې زیاتره یې د وروستیو کلونو په اوږدو کې را منځته شول په خپلو سترګو ښه ویني او تل یې په راوستونکو باندې انتقادونه هم کوي خو د خلاصون لاره یې نشي لیدلای. یوازې په خوله باندې ښه انتقادونه کولای شي اوس خو ننی زمانه یوازې انتقادونه نشي منلای بلکی د انتقادونو تر څنګ عمل ته هم برتري ورکوي.

دا به ومنو چې د هیواد په ورانولو کې یوازې یو لوری ته ګوته نشو نیولای چاچې د ټوپک ماشی ته ګوته کړی او ماشه یې کش کړی ده او د هیواد په ورانولو کې ونډه لري د نورو لمسون او هڅون ته یې غوږ ایښی دی او دغه موجود حالات یې په راوستی دی چې څوک په کې د زیاتو او نه حسابیدونکو پانګو او زور خاوندان شول او ځینی د پولی پرق ته کیناستل. ایا داسې حالات به همداسې روان وي او که دا وطن به جوړیږي؟

اوس چې حالاتو د وطن او خلکو په ګټه یو څه بدلون پیدا کړی دی اوس په خپله په افغانانو ده چې دوطن د جوړولو په فکر کې شي اوس د هیواد د جوړولو لپاره یو قانوني حرکت شوی پارلمان جوړیږي او په پارلمان کې به د خلکو استازی ټاکل کیږي، دوی به د وطن په برخلیک کې مهم رول ولري خو د کمسیون له خوا کوم ټاکل نورم او معیار رامنځته نشو که چا خیانت کړی هغوی هم ځانونه د خپلې بقا او د خپل جرم او خیانت د پټولو په خاطر کاندید کړی او غواړي چې بیا د خلکو د برخلیک د ټاکلو په برخه خپلې ګټې له لاسه ونه کړي او ځینو داسې کاندیدانو هم رامخه کړی چې واقعاً د خدمت جوګه کیدای شي او دادی تر اوني کمی ورځی پاتی دی اوس د خلکو دنده ډیره مهمه ده چې د انتخاباتو لپاره وړ استازی و ټاکي خو لا اوس هم داسې اشخاص شته چې د هغوی په خدمت کې لدی املـه روان دی چې دوی هم د هغوی تر سیوری لاندې خپلې ګټې خوندی کولای شي نو که چیرې زمونږ خلک رایي پټې دی ازادی دی د دې رایو څخه دوی دخپل وطن لپاره ریښتینی خدمتګاران ټاکلي شي او که چیرې یې نورو ته رایه ورکړه د هیواد په راتلونکو باندې به تر دې د بدتره حالاتو لیدونکی شو او هیواد به مو په لوی لاس د بدبختۍ لوري ته کش کړی وي.

نامه سرګشاده عنوانی آقای کرزی

به اداره محترم روزنامه ملی اراده، امیدوارهستیم با چاپ نامه هذا فریاد مارا به گوش رئیس جمهور کشور برسانید.

جناب رئیس صاحب جمهور!

چنانیکه درجریان قرار دارند ۲ ماه قبل دکاکین مایان در عقب قوماندانی امنیه کابل تخریب گردیده ماصدها نفر بی سرنوشت گردیدیم ازآنروز تاحال به هر مرجع وارگانی که مراجعه می نمائیم جز ظلم وزورگویی چیزی دیگری ندیدیم وبا تماس با شماره های که از سوی شخص شما ازطریق تلویزیون اعلام شده است با ریاست جمهوری تماس حاصل نمودیم تا با شد مشکل خود را با شخص شما درمیان بگذاریم زیرا میدانیم که یک رئیس جمهور بی طرف و برخاسته ازبین ملت داریم که وابسته به کس نبوده وغم ملت را میداند میخواستیم با شما ملاقات نماییم وتمام درد دل خود رامثل فرزند شما برایتان بازگونماییم که ممکن نشد و طبق رهنمایی مسوولین ریاست دفتر شما عریضه ای ترتیب نموده وتسلیم ریاست دولت نمودیم تا باشخص رئیس جمهور خود ملاقات نماییم ولی مدت ۱۵ روز میشود که بجز سرگردانی با چیزی دیگری مقابل نشدیم ازآنجائیکه چندی قبل مصاحبه شما را با تلویزیون طلوع تماشا نمودیم دانستیم که رئیس صاحب دولت ما به مطبوعات سخت علاقمند هستند وازاین طریق میتوانیم بطور راحت با ایشان ملاقات نماییم ازاینرو به روزنامه ملی وآزاد اراده که رئیس صاحب جمهور همه روزه آنرا مطالعه میفرمایند مراجعه نمودیم تا بتوانیم آواز خود را به گوش شما برسانیم وشرفیاب حضور شما گردیم که امیدوارهستیم که بعد از مطالعه این نامه ازطریق روزنامه ملی اراده نزد خود خواسته و به درد دل ما اززنزدیک گوش دهید وازمسوول محترم روزنامه اراده تمنا داریم تا آواز ما را به گوش رئیس صاحب دولت رسانده وما را ازطریق خویش اطمینان دهند.

با احترام

دکانداران سابق ساحه جوار قوماندانی امنیه کابل

متصدی صفحه : زحل

زندگی در هنر

فلم "جرمانه" داستان واقعی یک دختر افغان

فلم "جرمانه" از ساخته های نهاد تحقیقاتی حقوقی زنان و اطفال در افغانستان روز شنبه (۲۰ آگست) در کابل به نمایش درآمد.

این فلم یک ساعته بر اساس واقعیت زندگی یک دختر افغان تهیه شده است که قربانی رسم و رواج های بومی شده و در نتیجه با مردی که در حقیقت بیش از پنج برابر اوعمر دارد ازدواج می کند. نقش اصلی در این فلم را "سلما" چهارده ساله که در فلم به نام "ماری" بازی کرده، ایفا کرده است.

داستان

ماری در یکی از خانواده های سنتی افغان در یک روستای دور افتاده با پدر، مادر و برادر بزرگ خود زندگی می کند.

زد و خورد برادر ماری با یکی از مردان روستا که در قمار با هم مخالف می شوند، سبب می شود این مرد به دست برادر ماری به قتل برسد و بزرگان دو خانواده به خاطر حل این منازعه، به ازدواج ماری با برادر مقتول تن در دهند که پنجاه سال دارد.

استفاده از این روش که در افغانستان به نام "بدل" یاد می شود در بیشتر مناطق دور افتاده کشور و روستاهای این کشور معمول است؛ اما به نظر می رسد آنچه را که تهیه کنندگان فلم "جرمانه" می خواهند نشان دهند این است که با توصل به "بدل" نه تنها نمی شود این گونه مسایل را حل کرد، بلکه این موضوع خشونت های بیشتری را در آینده می تواند در پی داشته باشد.

این چیزیست که در ادامه داستان "جرمانه" به آن پرداخته شده است.

در حوادثی بعدی این فلم، ماری در یک تصادف موتر پس از فرار از منزل خود می میرد و در زد و خوردهای که به خونخواهی این حادثه صورت می گیرد، برادر، پسر کاکا و شوهر پنجاه ساله ماری نیز کشته می شوند.

هدف تهیه کنندگان

هنگامه انوری، مسئول نهاد تحقیقاتی حقوق زنان و اطفال هدف از تهیه این فلم را جلب توجه مقامات ستره محکمه و سایر ارگان های تطبیق قانون در کشور به مسایلی از این دست خواند. او گفت: "ما در این فلم بیش از هر چیز دیگر می خواهیم نشان دهیم که با "بدل" دادن نمی شود دشمنی میان دو خانواده را حل کرد." ازدواج های از این دست در قانون جزای کشورجرم است اما آنگونه که گزارش های رسیده از روستاهای کشور حاکیست، عاملان این کار با هیچ گونه پیگرد قانونی مواجه نمی شوند.

"بدل" از جمله رواج های بومی عمدتاً مناطق جنوبی و شرقی کشور است که نگرانی جدی فعالان حقوق بشر را برانگیخته است.

"بدل، مسکن دردآور مجموع روایات و نوشته های تحقیقی است که در سال گذشته از سوی نهاد تحقیقاتی حقوق زنان و اطفال چاپ شد.

فشاری که در این زمینه کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و نهادهای دفاع از حقوق زنان بالای ستره محکمه وارد کرده اند سبب شده است در گذشته چندین بار مقامات عالیرتبه این ارگان تعهد به جلوگیری حوادث از این دست در کشورکنند.

خانم انوری به بی بی سی گفته است که تعهدات مقامات ستره محکمه تا حالا هیچ اثر مثبتی نداشته و این موضوع به قول خانم انوری نتوانسته است از موارد رو به افزایش "بدل" در کشور جلوگیری کند.

زنان افغان اگرچه پس از فرو پاشی رژیم تندرو طالبان که هرگونه فعالیت اجتماعی برای زنان را تحریم کرده بودند، به آزادی های دست یافته اند اما به نظر می رسد تحول در زندگی اجتماعی زنان افغان تنها به چند شهر بزرگ کشور محدود مانده است.

خشونت، بدرفتاری، زندانی کردن زنان در چهاردیواری منازل و لت و کوب آنان، از جمله مواردیست که در بیشتر روستاهای کشور هنوز هم رایج است.

پایان جشنواره تیاتر تابستانی در کابل

دومین جشنواره "تیاتر تابستانی کابل" پایان یافت.

در این جشنواره، سی و سه نمایشنامه، از جمله دو اثر از ویلیام شکسپیر، نمایشنامه نویس شهیر بریتانیایی، توسط هنرپیشگان تلویزیون و تیاتر کشور به نمایش درآمد.

به گفته تیمور حکیمیار از بنیاد فرهنگ و جامعه مدنی افغانستان، به جز سه اثر، سایر آثار به نمایش درآمده در این جشنواره را، هنرمندان افغان کارگردانی کرده اند.

دومین جشنواره تیاتر تابستانی کابل، از ۵ تا ۱۰ سنبله در شش مکان فرهنگی و آموزشی برگزار شد.

باغ تاریخی و تفریحی بابر، پوهنتون کابل، لیسه استقلال، پوهنتون تعلیم و تربیه، کابل نندارې و بنیاد فرهنگ و جامعه مدنی، از مکانهای اجرای جشنواره تیاتر تابستانی کابل بود.

آقای حکیمیار گفت که نهادهای گویته انستیتوت پوهنځی هنرهای زیبای پوهنتون کابل، ریاست تیاتر وزارت اطلاعات ، فرهنگ وتوریزم و بنیادغیردولتی فرهنگ و جامعه مدنی، در راه اندازی و اجرای این جشنواره نقش داشته اند.

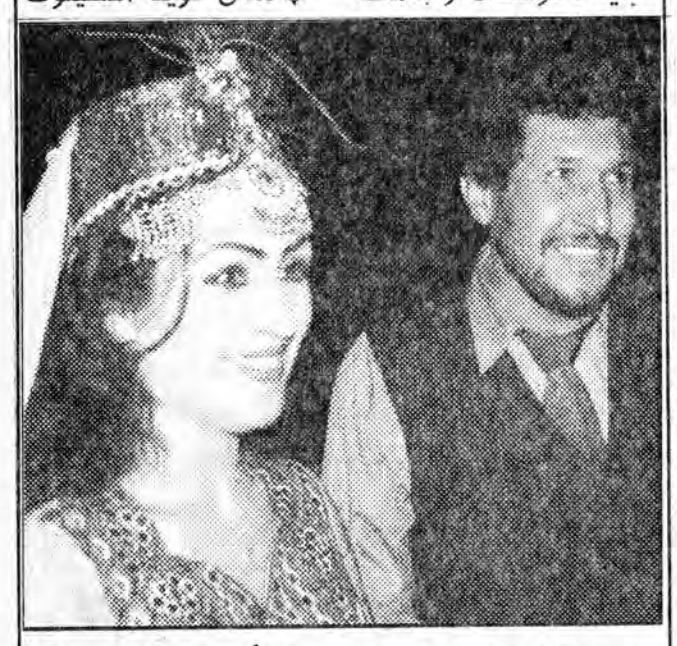

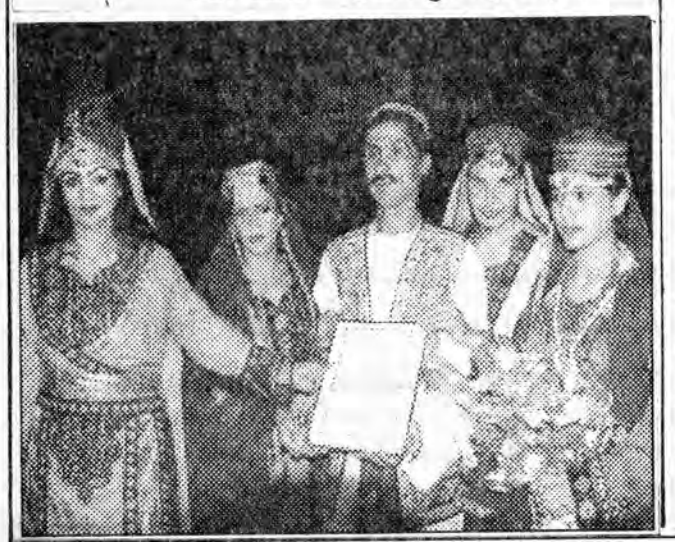

مایکل جکسن در دوبی ظاهر شد

نخستین عکس های رسمی از مایکل جکسن از زمان تبرئه اش از اتهامات کودک آزاری که او را با چهره ای خندان در امارات متحده عربی نشان می دهد منتشر شده است.

مایکل جکسن در این عکس ها در کنار محمد بن سلایم، قهرمان مسابقات رالی امارات متحد عربی و فرزند پادشاه بحرین دیده می شود.مایکل جکسن که ۱۲ هفته قبل هنگام خروج از آخرین جلسه محکمه ظاهری شکننده و نحیف داشت در این عکس ها سرحال و شاداب به نظر می رسد.

تصور می شود وی بلافاصله پس از صدور حکم بی گناهی، امریکا را به مقصد شرق میانه ترک کرده باشد.

شایعات داغی در دوبی مبنی بر علاقه وی به خریداری جایداد در آنجا در گردش است و برخی گزارش های تایید نشده از خریداری خانه ای توسط او در بحرین حکایت دارد.

روزنامه های محلی به نقل از محمد بن سلایم نوشتند: "طی این مدت به مایکل خیلی خوش گذشته و آنچه در دوبی دیده شگفتی و تحسین او را برانگیخته."

این عکس ها روز دوشنبه مصادف با جشن تولد ۴۷ سالگی مایکل جکسن منتشر شد.

محاکمه حقوقی ۱۹ ماهه این ستاره درخشان موسیقی پاپ در ماه جون زمانی پایان یافت که هیات منصفه او را از کلیه ۱۰ مورد اتهامات کودک آزاری تبرئه کرد.

وی در جریان محاکمه و پس از آن به دلایل مختلف از جمله درد کمر، چندین بار در شفاخانه بستری شد.

انتخاب ما شکریه بارکزی

شماره رای دهی ۳۷۶

نشان انتخاباتی

ازکاربرد کلمات تفرقه افگن...

باید پرسید که ، مگر درمسلمان بودن وافغان بودن آنانیکه درکشور ما خود را کاندید کرده اند شکی وجود دارد که این آقایان گویا شماری ازکاندیدان را متهم به نامسلمان بودن وغیر افغان بودن میسازند.

مگر به برادران اهل هنود به دلیل هندو بودن آنها نباید رأی داد. آیا آنانرا باید از صحنهء انتخابات خارج ساخت؟

اگر برخی از رهبران احزاب وتنظیمها ، چنین شعارهایی را می دهند، آنها دیدگاه های سیاسی خود شان را برملا میسازند. اما گاهی رهبران دولتی نیز مرتکب چنین اشتباهاتی میشوندواین امر بسیار تعجب انگیز وقابل تأسف است.

کار برد چنین کلمات و واژه ها ، تبعیض ، تفرقه ، گروهگرایی وعدم واقعبینی این آقایان را میرساند.

بهتر است که سعی همه جانبه به عمل آید تاانتخابات عاری از چنین اعمال نفوذهای سیاسی و شخصی وتفکرات ناسالم محیطی باشد.

ازین عالی جنابان میخواهیم که بگذارند، مردم دور از تعصبات ملی ، سیاسی و مفکوره یی به یک افغانستان واحد و دور از دغدغه های سیاسی وقومی وامثالهم عطف توجه نمایند، پارلمان مرجع آمال ملت وپایگاه آحاد ملت ومرکز تجمع همه باشنده گان واقوام ساکن درافغانستان است.

لذا عنوان کردن ، کلمات خاص سیاسی ازشأن رهبران دولتی وسیاسی وحتی تنظیمی که خود را محل رجوع ملت قرار میدهند، امر اشتباه آمیز و تفرقه افگنانه است.

تصاویر کاندیدان را در بامیان پاره میکند

درحالیکه پاره کردن تصاویر کاندیدان تخطی از اصول کمپاین انتخاباتی بوده مگرآنهم در مرکز وبعضی ولسوالی های ولایت بامیان اکثراً به این عمل دست میزنند.

کاندیدان پاره کننده گان تصاویررا دشمنان انتخابات دانسته مگر مردم رقابت های ناسالم کاندیدان واحزاب را علت این کار میدانند.

عبدالله حسینی دکاندار در بازار ولسوالی یکاولنگ: ((درمنطقه ما عکس های کاندیدان را از دیوار میکنند ویا پاره میکنند ما از موسسه جی.ام.بی میخواهیم که جلو این کار هارابگیرد زیرا ادامه این کارها به پروسه انتخابات پارلمانی خدشه وارد ساخته و دربین مردم نزاع واقع میکند))

نصرالدین کارمند موسسه اکیدن میگوید: من خودم دیدیم که یک پسر جوان 8 تا 9 دانه عکس یک کاندید را پاره کرده و در متباقی عکس ها باقلم توش دهان وبینی کاندید رارنگ نمود.

ازوی پرسیدیم که چرا این کار را میکند برایم گفت من به این کاندیدا علاقه ندارم وبه انتخابات باورم نیز نیست دیدن این عکسها مرا به یاد روز های می اندازد که برادرشهیدم رابخانه آوردند.

عذرا کارمند بخش ترینگ موسسه(جی. ام. بی) جلوگیری از پاره کردن عکسهای کاندیدان را مسوولیت دفتر خویش ندانسته پیشنهاد مینماید که بزرگان وموسفیدان قریه ها باید به مردم گوشزد نمایند تاکسانیکه به کاندیدان علاقه ندارند باید این روش را پیش نگیرند .

وی گفت که من شخصاً دیدیم دو طفل را که فوتوی یک کاندید زن راکنده و قرار کردند.

حلیمه کارمند موسسه جی. ام. بی دربخش انتخابات:

ما شکایاتی را دریافت کردیم که یک کاندید عکس خود را روی عکس کاندید دیگرنصب میکند.

زرگی کاظمی کاندید شورای ولایتی بامیان میگوید:

پاره کردن وخط کشیدن روی عکس کاندید عمل خوب نبوده ما از تمام مردم خود خواهش میکنیم که خشونت و عقده خود را نسبت به کاندیدها اینگونه ابراز ننمایند.

حاجره کارمند صندوق شکایات کاندیدان انتخابات پارلمانی در موسسه جی.ام.بی

شکایاتی که به ما رسیده مبنی براینست که عکسها اکثراً ازطرف شب پاره میشود

وی ازقول مردم میگوید که پاره کردن عکس ها اکثراً ناشی از هم چشمی کاندیدان میباشد

پاره کردن عکس های کاندیدان سروصدا ها وتشویش را درمیان اکثر باشنده گان ولایت بامیان ایجاد کرده مردم از مسوولین دولتی میخواهند تا جلو چنین اعمال رابگیرند.

حاجی حکیمی مدیردرشاروالی بامیان: این عمل رقابت های ناسالم خانواده گی حزبی و خود مردم بامیان است دستوری ازطرف دولت نیست .

وی میگوید که شاروالی بامیان دراین راستا مسوولیت ندارد ما نمیتوانیم دوامدار ازعکس های کاندیدان نگهداری کنیم.

پاره کردن تصاویر کاندیدان درحالی سروصدا هارا دربین مردم بامیان ایجاد کرده که دو مورد دیگر چون مصارف اضافی از جانب کاندیدان و موجودیت مهر سازمان ملل متحد در اوراق تبلیغاتی کاندیدان نیز به عنوان تخطی شناخته شده است.

زنان در فاریاب بیشترین ...

اما موصوف گفت که نکاح مریم با مرد چهل ساله به هدایت والی فاریاب و حکم محکمه فسخ شد و نامزد مریم در څارنوالی تحت تحقیق قرار دارد.

وی از جمله ۵۵ مورد ۲۵ مورد خشونت را جدی ترتلقی نموده آن را شامل قتل ها و ازدواجهای اجباری دانسته افزود که زنان و دختران و یا خانواده های شان با مراجعه به دفتر حقوق بشر در فاریاب خواستار حل مشکل شان شده اند.

با این حال خانم بارمرا مسؤول بخش حقوق بشر یونامآ در فاریاب نیز هرگونه خشونت علیه زنان و دختران را محکوم نموده و اظهار داشت : ((حقوق بشر در چوکات سازمان اداری افغانستان به وجود آمده و خط مشی آن در تمام ادارات دولت قابل تطبیق است که باید از خشونت علیه زنان جلوگیری شود))

اما قاضی محمد شریف وفایی معاون ریاست محکمه مرافعه فاریاب با محکومیت خشونت علیه زنان علل چنین خشونت ها را نتیجه جنگهای گذشته و عدم مراجعه پسر و دختر برای ازدواج به محاکم میداند.

به گفته وفایی قانون و رسم و رواج نکاح خط در بین مردم فاریاب وجود ندارد و همین مشکل اکثراً باعث میشود که افراد زورگو دختران خوردسال را به نکاح خود درآورند.

ارقام بالا در فاریاب بعد از آن انتشار یافته است که سه روز قبل گلشیرین ۱۶ ساله یکی از زنان ولسوالی ینگی قلعه ولایت تخار با مراجعه به ریاست امور زنان تخار و خواستن طلاق ادعا کرده است که شوهرش بدون موجب گوشتهای بدن او را با امبور کنده و پشتش را با سیخ داغ نموده است.

گلشیرین گفته است که پدرش او را در نُه سالگی به مرد ناشناسی جبراً نکاح نمود در حالیکه او از این ازدواج هیچ آگاهی نداشت و شوهرش حتی مقدار یکهزار سیر برنج را از حویلی به بالا خانه بر پشت او انتقال داده بود.

دوه کاندیدان په بغلان ...

ولایتي شورا ته کاندیدی او دښځو دچارو نوې رییسې معصومې یقین پژواک خبري آژانس ته ویلي : ((خودم از تقرر خود در این ریاست آگاهي نداشتم و از طریق تلویزیون حکم رییس دولت را شنیدم)) نومورې د سیاسي ګوند (پیوند میهني) دغړیتوب په هکله وویل چې له دغه ګوند سره سابقه نه لري خو ددې ګوند لخوا ورسره دانتخاباتي کمپاین لپاره مرسته شوې چې دې قبوله کړې ده

ولایتي شورا ته کاندید او د پلخمري نوي ښاروال عبدالباري ویلي چې پر دې دنده له ګومارل کېدو وروسته یې خپله استعفي دتولتاکنو دفتر ته لېږلې ده خو دتولتاکنو دسیمه ییز دفتر مسؤوله صوفیه ردوي او وایي چې دوی د ښاروال عبدالباري استعفاء نه ده تر لاسه کړې

دې ولایت کې یوې کاندیدې شکریې اصیل ددولت پر دې فرمان د ناخوښۍ څرګندولو پر مهال وویل چې نومورې هم دولتي دنده لرله خو چې ځان یې کاندید کړ نو له دولتي دندې یې استعفي ورکړه

بغلان ته دولسي جرګې[8] څوکۍ او دولایتي شورا ۱۵ څوکۍ ځانګړې شوې چې دې څوکیو ته ټولو ۲۲۱ کسانو ځانونه کاندید دي.

دتنقیص شویو افسرانو...

دتنقیص شویو افسرانو له ډلې څخه د کابل د سروبي ولسوالي اوسېدونکي شاه ولي د مظاهر و په دوام ټینګار وکړ.

نومورې زیاته کړه ((مورې نور وس نه لرو همدا مظاهرې به کوو))

دملي دفاع وزارت دافسرانو د تنقیص کولو پروګرام درې کاله وړاندې پیل اود روان کال دچنګاښ په ۱۶ مه پای ته ورسېد

په دغه دوره کې د ۶۳۰۰۰ په شاوخوا کې کسانو خپلې دندې له لاسه ورکړې دي

دغه مظاهره کوونکي هم د همدغو افسرانو له ډلې څخه دي چې پرون په دولس بجو هم نومورې مظاهرې دوام درلود.

پاکستان شایعه مسدود...

یک مقام وزارت امور داخله پاکستان گفته است که بخاطر تامین امنیت در هنگام انتخابات در افغانستان مانند مسدود شدن راه چمن بر سرحد تورخم نیز غور میگردد.

وی افزود: ((به نظر مادر هنگام انتخابات مسدود نکردن دروازه تورخم به این دلیل مفید است که تعداد زیادی از افغان ها بخاطر اشتراک در انتخابات به افغانستان میروند.))

شیراسلام یک تن از افغان های که از دروازه تورخم میگذشت گفت که اگر سرحد تورخم بسته شودتعداد زیادی از افغان ها از اشتراک د راین انتخابات تاریخی محروم خواهند شد.

میرزا خان اپریدی فروشنده در نزدیکی سرحد تورخم گفت که با نزدیک شدن انتخابات روز به روز رفت وآمد مردم از طریق سرحد تورخم افزایش میابد.

ارادہ
زیرنظرهیات تحریرانتشار میباید
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب دیدار
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجنیر محمد جمیل "امیری" و سبحان الله "داودزی"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان
ارادہ در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر۹۵)
تلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
تلیفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
قیمت یک شماره ۳ افغانی

ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan(Mobil phone :070224787)
Deputy: Suhrab Didar (Mobil Phone: 070222726)
eradadaily@hotmail.com